${\bf MatIntroMatNat}\\ {\bf OPGAVEFORSIDE}$

AFLEVERINGSOPGAVE#3
DATO(dd-mm-åå):
Klasse#_8 Skemagruppe (A eller C):C
Studieretning: Machine Learning & Datavidenskab
Navn (inkl. mellemnavne): Sebastian Winkelmann
KU-brugernavn:_pbf475
Hvis mapledelen er udfærdiget i samarbejde med andre (max. 2 andre) angives deres navne og KU-brugernavn her:

3.1

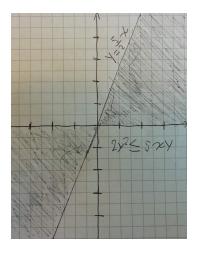
Betragt funktionen $f(x,y) = \sqrt{5xy - 2y^2}$.

3.1.a Bestem definitionsmængden D_f . Skitser D_f i xy-planen

Da man ikke kan tage kvadratroden af et negativt tal gælder der at $2y^2 \le 5xy$. Således kan vi isolere for y, så $y \le \frac{5}{2}x$. Vi har altså definitionsmængden for f i den reelle mængde givet ved

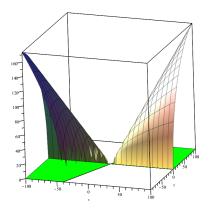
$$D_f = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 | y \le \frac{5}{2}x\}$$
(3.1)

Dette kan meget nemt skitseres ved at at skraveres det område som er mellem ligningen $f(x) = \frac{5}{2}x$ og x-aksen:

3.1.b Illustration of f(x, y) og uligheden

$$\begin{split} pl &:= plotod(\left|\sqrt{5\,x\,y\!-2\,y^2}\right|, x\!=\!-100\,..100, y\!=\!-100\,..100):\\ fl &:= plotools[tromsform]((x,y)\!\rightarrow\!(x,y,0))(tromulo(5\,x\,y\!)\!\geq\!2/2, x\!=\!-100\,..100, y\!=\!-100\,..100, color = "green")):\\ plot(display)([p,f]), traces = bax); \end{split}$$

3.1.c Grænseværdien

$$\lim_{h\to 0^+}\frac{f(rh,h)}{h},\quad r\geq \frac{2}{5}$$

Lad os indsætte værdierne:

$$\lim_{h \to 0^+} \frac{\sqrt{h^2(5r-2)}}{h} = \lim_{h \to 0^+} \frac{h\sqrt{5r-2}}{h}$$
$$= \sqrt{5r-2}$$

Således er grænseværdien blev fundet ved faktorisering af h, til at være $\sqrt{5r-2}$. Bemærk at h er positiv som $h \to 0$, derved givet at grænseværdien også er.

3.2
$$f(x) = 2x^4 + 5x^2 - 2$$

3.2.a Alle taylorpolynomier omkring x = 1

Følger det generelle udtryk for Taylorpolynomium:

$$T_n f(x) = \sum_{k=0}^n \frac{f^{(k)}(a)}{k!} (x-a)^k$$
(3.2)

hvor udviklingspunktet er a.

$$T_0f = f(1) = 2 + 5 - 2 = 5$$

$$T_1f = 5 + (2 \cdot 4 + 5 \cdot 2 - 0) \cdot (x - 1) = 5 + 18(x - 1)$$

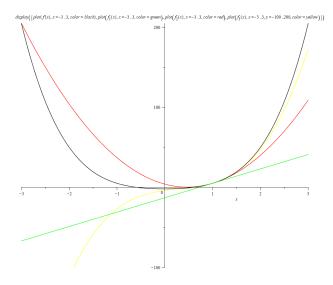
$$T_2f = 5 + 18(x - 1) + \frac{2 \cdot 4 \cdot 3 + 5 \cdot 2 \cdot 1}{2} \cdot (x - 1)^2 = 5 + 18(x - 1) + \frac{34}{2}(x - 1)^2$$

$$T_3f = 5 + 18(x - 1) + 17(x - 1)^2 + \frac{2 \cdot 4 \cdot 3 \cdot 2 + 0}{3!}(x - 1)^3 = 5 + 18(x - 1) + 17(x - 1)^2 + \frac{48}{3!}(x - 1)^3$$

$$T_4f = T_3f + \frac{2 \cdot 4 \cdot 3 \cdot 2 \cdot 1}{4!}(x - 1)^4 = 5 + 18(x - 1) + 17(x - 1)^2 + 8(x - 1)^3 + \frac{48}{4!}(x - 1)^4$$

$$T_5...f = 5 + 18(x - 1) + 17(x - 1)^2 + 8(x - 1)^3 + 2(x - 1)^4 + 0 + \cdots$$
:

3.2.b Plot

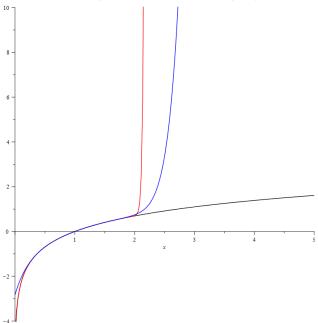
Figur 3.1: Plot af f(x), $T_1f(x)$, $T_2f(x)$ og $T_3f(x)$

3.3 Naturlig logaritme

Betragt den naturlige logaritmefunktion $f(x) = \ln x$, og lad $T_n \ln v$ ære taylorpolynomiet af n'te grad omkring x = 1. Benyt formlen for den n-te afledte af $\ln t$, $f^{(n)}(x) = (-1)^{n-1}(n-1)!x^{-n}$.

3.3.a Illustrer graferne for $\ln T_9 \ln \log T_{49} \ln i$ et fælles koordinatsystem

 $display \Big(\Big\{ plot(f(x), x = 0 ...5, color = black), plot(f_{9}(x), x = 0 ...5, y = -4 ...10, color = blue \Big\}, plot(f_{49}(x), x = 0 ...5, y = -4 ...10, color = red \Big) \Big\} \Big)$

Figur 3.2: Plot af f(x), $T_9 f(x)$ og $T_{49} f(x)$

3.3.b Argumentér ud fra Taylors formel med restled for at

$$|R_n \ln x| = |\ln x - T_n \ln x| \le \frac{1}{n+1} (x-1)^{n+1}$$

for x > 1. Udregn for x = 2, x = 1.9 og x = 2.1, værdien af $T_{49} \ln x$ og sammenlign med $\ln x$. Kontrollér uligheden ovenfor. Forklar forskellen mellem tilfældene x < 2 og x > 2.

11.2.2 Korollar. Når f og dens n+1-afledede er kontinuerlig i intervallet [a,x], lad M være et tal så $|f^{(n+1)}(t)| \leq M$ for alle t mellem a og x, da er

$$|R_n f(x)| \le \frac{M}{(n+1)!} |x-a|^{n+1}$$
 (3.3)

Da $(\ln x)^{(n+1)}$ og $\ln x$ er defineret for alle x > 0 (og a = 1), da kan korollaret benyttes. Vi finder værdien for M:

$$M \ge |f^{(n+1)}(t)| = |(-1)^{n+1-1}(n+1-1)!t^{-(n+1)}$$

$$M > |(-1)^n n!t^{-(n+1)}| = |t^{-(1+n)}n!|$$

Da det i forvejen er ikke-negativt, kan vi sige $M \ge t^{1-n}n!$ og når x > 1 kan dette simplificeres til $M \ge n!$ (da $n \to \infty \implies t^{n-1} \to 0$ når t > 1 og at vi kan tage højde for den højeste værdi ved at sige $t = 1 \implies t^{1-n} = 1$, så udtrykket er n!). Vi kan sætte dette M ind og simplificere:

$$|R_n f(x)| \le \frac{n!}{(n+1)!} |x-a|^{n+1} = \frac{1}{n+1} |x-1|^{n+1}$$

da x > 1 vil x - 1 > 0:

$$|R_n \ln x| = |\ln x - T_n \ln x| \le \frac{1}{n+1} (x-1)^{n+1}$$
(3.4)

Når x < 2 følger $T_{49}f$ grafen for f(x) relativt præcist, hvorimod den ved x > 2 begynder at afvige eksponentielt. Efter x = 2 bliver afvigelsen enorm, og $T_{49}f$ er herefter voksende i $[2, \infty)$. Da hvert led i taylorpolynomiet har $(x-1)^k$, vil hældningen/afvigelsen stige så snart $x-1>1 \implies x>2$. Da der ved et 49-grads polynomium vil der være værdier opløftet i 49, hvilket vil give meget stor hældning, modsat $\ln x$ som flader ud.

$$\begin{split} T_2 &:= \textit{evalf} \big(T_{4} g f(2) \big) = 0.7032471606 \, T_{1.9} := \textit{evalf} \big(T_{4} g f(1.9) \big) = 0.6419086500 \, T_{2.1} := \textit{evalf} \big(T_{4} g f(2.1) \big) = 1.871666759 \\ f_2 &:= \textit{evalf} \big(\ln(2) \big) = 0.6931471806 \quad f_{1.9} := \textit{evalf} \big(\ln(1.9) \big) = 0.6418538862 \quad f_{2.1} := \textit{evalf} \big(\ln(2.1) \big) = 0.7419373447 \\ & \left| f_2 - T_2 \right| = 0.0100999800 \quad \left| f_{1.9} - T_{1.9} \right| = 0.0000547638 \quad \left| f_{2.1} - T_{2.1} \right| = 1.129729414 \\ R_{4} g f(2.) &= 0.020000000000 \quad R_{4} g f(1.9) = 0.0001030755041 \quad R_{4} g f(2.1) = 2.347817058 \end{split}$$

Figur 3.3: Udregning af $T_{49}f(x)$, f(x), $|\ln x - T_n \ln x|$ og $\frac{1}{n+1}(x-1)^{n+1}$

På ovenstående figur kan det tydeligt ses at $T_{49}f$ og f har relativt ens funktionsværdier for x < 2, men at afvigelsen hurtigt bliver større eftersom x stiger. Det kan desuden konkluderes at den øvre grænse for restleddet holder for alle tre værdier.